

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ, ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΑΥ213	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιβαλλοντικά Ζητήματα και Διδακτικές Μέθοδοι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις - Συζήτηση	3	10	
Διδάσκων: Κώστας Γαβριλάκης			
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου - Ειδίκευσης γενικών γνώσεων – Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=942		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοούν τα αίτια, τις συνέπειες και τρόπους/πολιτικές αντιμετώπισης των ζητημάτων:
  - 1.1. Της αέριας ρύπανσης και ιδιαίτερα:
    - 1.1.1. Του νέφους και της όξινης βροχής.
    - 1.1.2. Της αραίωσης της στοιβάδας του στρατοσφαιρικού όζοντος.
    - 1.1.3. Του φαινομένου του θερμοκηπίου και της κλιματικής αλλαγής.
  - 1.2. Της παραγωγής και κατανομής της τροφής και ιδιαίτερα:
    - 1.2.1. Της εντατικοποίησης της παραγωγής στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία.
    - 1.2.2. Του υποσιτισμού και της πείνας.
    - 1.2.3. Των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων.
  - 1.3. Της παραγωγής και διαχείρισης στερεών αποβλήτων.
  - 1.4. Της διαχείρισης των υδατικών πόρων και των υγρών αποβλήτων.
  - 1.5. Της μείωσης της βιοποικιλότητας.
2. Να γνωρίζουν τις βασικές τάσεις και ποικίλα τοπικά, εθνικά και διεθνή παραδείγματα που συνδέονται με τα παραπάνω ζητήματα.
3. Σχεδιάζουν και υλοποιούν σε ποικίλα εκπαιδευτικά πλαίσια τις τεχνικές:
  - 3.1. Του καταγισμού ιδεών.
  - 3.2. Της χαρτογράφησης εννοιών.
  - 3.3. Του παιχνιδιού ρόλων.
  - 3.4. Του debate.
  - 3.5. Του ηθικού διλήμματος.
  - 3.6. Άλλων τεχνικών που συνδέονται με την ενεργοποίηση της συμμετοχής πολιτών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό πραγματεύεται έννοιες των περιβαλλοντικών επιστημών προκειμένου να γίνουν κατανοητά τα σύγχρονα φαινόμενα και ζητήματα του περιβάλλοντος. Μεταξύ αυτών

περιλαμβάνονται η διαχείριση των φυσικών πόρων, τα θέματα ρύπανσης / υποβάθμισης του αέρα, του νερού, του εδάφους και η διαχείριση των αποβλήτων, η μείωση και διαχείριση της βιοποικιλότητας καθώς επίσης τα περιβαλλοντικά ζητήματα που συνδέονται με την παραγωγή και κατανομή της τροφής. Σε αυτό το πλαίσιο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έρχονται σε επαφή με κρίσιμα παγκόσμια περιβαλλοντικά ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η αραίωση της στοιβάδας του όζοντος, η ερημοποίηση, η διαχείριση ηλεκτρονικών αποβλήτων, η διαχείριση του νερού, οι επισιτιστικές κρίσεις, η αποψίλωση δασών και η εξαφάνιση ειδών της χλωρίδας και πανίδας. Τα θέματα αυτά προσεγγίζονται ολιστικά προκειμένου να διερευνηθούν τα βασικά αίτια των ζητημάτων, οι πρωτογενείς, δευτερογενείς κοκ. συνέπειές τους αλλά και οι βασικές πολιτικές αντιμετώπισής τους σε διεθνές και εθνικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο διερεύνησης των θεμάτων αυτών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εξοικειώνονται με ορισμένες διδακτικές τεχνικές που βρίσκουν εφαρμογή τόσο στο σχολείο όσο και στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης της κοινότητας. Με αυτήν τη λογική αποκτούν βασικά μεθοδολογικά εργαλεία και προετοιμάζονται έτσι ώστε να μπορούν να προσεγγίσουν κατάλληλα τα περιβαλλοντικά ζητήματα στο πλαίσιο σχολικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων και εκστρατειών εκπαίδευσης/ευαισθητοποίησης ενηλίκων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση, βιωματικά εργαστήρια</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Παρουσιάσεις με μορφή PowerPoint, Χρήση του e-courseγια παροχή επιπλέον εκπαιδευτικού υλικού, Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="715 1048 1034 1093">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1042 1048 1372 1093">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="715 1104 1034 1126">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1042 1104 1372 1126">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1137 1034 1193">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1042 1137 1372 1193">120</td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1205 1034 1227">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1042 1205 1372 1227">11</td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1238 1034 1261">Συγγραφή εργασιών</td> <td data-bbox="1042 1238 1372 1261">80</td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1272 1034 1294"></td> <td data-bbox="1042 1272 1372 1294"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1305 1034 1328"></td> <td data-bbox="1042 1305 1372 1328"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1339 1034 1361"></td> <td data-bbox="1042 1339 1372 1361"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1373 1034 1395"></td> <td data-bbox="1042 1373 1372 1395"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1406 1034 1429"></td> <td data-bbox="1042 1406 1372 1429"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1440 1034 1462">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1042 1440 1372 1462">250</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	120	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	11	Συγγραφή εργασιών	80											Σύνολο Μαθήματος	250	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	120																							
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	11																							
Συγγραφή εργασιών	80																							
Σύνολο Μαθήματος	250																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτές εργασίες σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΑΣΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ:

- European Environment Agency (2007). [Europe's environment - The fourth assessment](#). EAA.

- Miller G. Tyler (1999). *Βιώνοντας στο Περιβάλλον I: Αρχές περιβαλλοντικών επιστημών*. Αθήνα: ΙΟΝ.
- Miller G. Tyler (1999). *Βιώνοντας στο Περιβάλλον II: Προβλήματα περιβαλλοντικών συστημάτων*. Αθήνα: ΙΟΝ.
- UNEP (2012). [Global Environment Outlook – GEO5](#). UNEP.
- UNEP (2012). [UNEP Yearbook 2012: Emerging Issues in Our Global Environment](#). UNEP.
- Wright, R.T. (2004). *Environmental Science*. PearsonPrenticeHall.
- Γεωργόπουλος, Α., Νικολάου, Κ., Δημητρίου, Α., Γαβριλάκης, Κ. και Μπλιώνης, Γ. (2014). *Γη. Ένας μικρός και εύθραυστος πλανήτης*. Αθήνα: Gutenberg - Γ. Δαρδανός.
- Φλογαίτη, Ε. (επ.) (1995), *‘Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στο Δημοτικό Σχολείο’*, Ίδρυμα Μποδοσάκη – WWF. (Γαβριλάκης, Κ. και Λιαράκου, Γ. (2008), Επικαιροποιημένη έκδοση των [Ενημερωτικών Φυλλαδίων για τον Δάσκαλο](#)).

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Ενέργεια και αέρια ρύπανση

- Centre National de la Recherche Scientifique (2006), [Energy](#), CNRS.
- Pachauri, R.K. and Reisinger, A. (Eds.) (2007). [Climate Change 2007: Synthesis Report](#). IPCC Fourth Assessment Report (AR4), Intergovernmental Panel on Climate Change.
- UNEP (2009), [Climate Change Science Compendium 2009](#), UNEP.
- UNESCO & UNEP (2011). [Climate Change Starters Guidebook: An Issues Guide for Education Planners and Practitioners](#). UNESCO-UNEP.
- International Energy Agency (IEA) (2010). [World Energy Outlook 2010](#). OECD/IEA.
- International Energy Agency (IEA) (2013). [Key World energy statistics 2013](#). IEA.
- Μελάς, Δ., Αλεξανδροπούλου, Α., Αμοιρίδης, Β., Κακαρίδου, Μ. και Σουλακέλλης, Ν. (2000). [Ατμοσφαιρική Ρύπανση](#). ΥΠΕΠΘ – Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ΕΠΕΑΕΚ Ι, Αθήνα.
- Μελάς, Δ., Ασωνίτης, Γ. και Αμοιρίδης, Β. (2000). [Κλιματική Αλλαγή](#). ΥΠΕΠΘ – Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ΕΠΕΑΕΚ Ι, Αθήνα.
- Τράπεζας της Ελλάδας (2011). [Κλιματική Αλλαγή και Υγεία](#). Αθήνα: Τράπεζας της Ελλάδας, Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής.
- Υφαντόπουλος, Ι., Παπανδρέου, Α., Παναγιωτάκος, Δ., Πατώκος, Α, και Λάτσου, Δ. (2011). [Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα](#). Αθήνα: Τράπεζας της Ελλάδας, Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής.

Διαχείριση στερεών αποβλήτων

- European Commission (2010). [Being Wise with Waste: The EU's Approach to Waste Management](#). European Union.
- European Environment Agency (2010). [The European Environment – State and Outlook 2010: Consumption and the Environment](#). EEA.
- European Environment Agency (2010). [The European Environment – State and Outlook 2010: Material Resources and Waste](#). EEA.
- European Environment Agency (2012). [Building the Future We Want: EEA Signals 2012](#). EEA.
- European Environment Agency (2012). [The European Environment – State and Outlook 2010: Material Resources and Waste: 2012 Update](#). EEA.
- International Solid Waste Association (2012). [Globalization and Waste Management – Phase 1: Concepts and Facts](#). ISWM.
- UNEP (2005). [Solid Waste Management](#). UNEP.
- Γαβριλάκης, Κ.. (2000). [Απορρίμματα: Προβλήματα και η αντιμετώπισή τους](#). ΥΠΕΠΘ – Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ΕΠΕΑΕΚ Ι, Αθήνα.

Διαχείριση υδατικών πόρων και υγρών αποβλήτων

- Hoekstra, A.Y., Chapagain, A.K., Aldaya, M.M. and Mekonnen, M.M. (2011). [The water footprint assessment manual: Setting the global standard](#). London: Earthscan.
- UNEP (2008). *Water Quality for Ecosystem and Human Health*, (http://www.unwater.org/wwd10/downloads/water_quality_human_health.pdf)
- World Health Organization and United Nations (JMP) (2008). [Progress on Drinking Water and](#)

[Sanitation: Special Focus on Sanitation](#). New York: UNICEF and Geneva: WHO.

- World Resources Institute (2005). [Ecosystems and Human Well-Being: Wetlands and Water Synthesis](#)- Millennium Ecosystem Assessment, Washington: World Resources Institute.

Βιοποικιλότητα

- Centre National de la Recherche Scientifique (2006). [Biodiversity](#). CNRS.
- European Commission (2010). [EU Biodiversity Action Plan: 2010 Assessment](#). European Union.
- Gorte, R.W. and Sheikh, P.A. (2010). [Deforestation and Climate Change](#). Congressional Research Service.
- Intergovernmental Panel on Climate Change (2002). [Climate Change and Biodiversity](#). IPCC Technical Paper V, IPCC.
- Millennium Ecosystem Assessment (2005). [Ecosystems and Human Well-Being: Biodiversity Synthesis](#). World Resources Institute.
- Secretariat of the Convention on Biological Diversity (2010). [Global Biodiversity Outlook 3](#). Secretariat of the Convention on Biological Diversity.
- WWF Ελλάς, Greenpeace, Αρκτούρος, Αρχέλων, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, ΜΟπ, Καλλιστώ και Δίκτυο Μεσόγειος SOS (2009). [Πρόταση για ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας](#).
- Βέλλα Ε., Κυριακοπούλου Ε., Ξεπαπαδέας Α., Τσιαούση Β., Δουλγέρης Χ., Κεμιτζόγλου Δ., Παπαδήμος Δ., Σεφερλής Μ., Χρυσοπολίτου Β. (2011), *Κίνδυνοι και Επιπτώσεις της Κλιματικής Μεταβολής στη Βιοποικιλότητα και τα Οικοσυστήματα*, Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής, Τράπεζα της Ελλάδος.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2011). [Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020](#). Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Κόκκορης, Γ., Δημητρακόπουλος, Π. και Ντάλιας, Π. (2005). [Βιολογική Ποικιλότητα](#). Σειρά 'Ενημέρωση για το Περιβάλλον', Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.
- Μελιάδου, Α. (2000). [Βιοποικιλότητα: Οδηγός Εκπαιδευτικών](#). ΥΠΕΠΘ – Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ΕΠΕΑΕΚ Ι.

Παραγωγή και κατανομή της τροφής

- Ho, M., Burcher, S. and Chin, L.L. (Eds) (2008). [Food Futures Now](#). Sustainable World 2nd Report. Oxford: I-SIS.
- Von Grember K., Torero, M., Olofinbiyi, T., Fritschel, H., Wiesmann, D., and Yohannes, Y. (Eds) (2011). [2011 Global Hunger Index](#). International Food Policy Research Institute.
- United Nations Food and Agricultural Organization (2010). [The State of Food Insecurity in the World 2010](#). Rome: FAO.
- United Nations Food and Agricultural Organization (2008). [World Agriculture towards 2015/2030](#), Rome: FAO.
- United Nations Food and Agricultural Organization (2012). [Statistical Yearbook 2012](#). FAO.
- Willer H. and Yussefi M. (2007). [The World of Organic Agriculture: Statistics and Emerging Trends 2007](#). IFOAM & FiBL.

Κοινωνικο-οικονομικά και πολιτικά ζητήματα

- The World Bank (2012). [World Development Indicators 2012](#), The World Bank.
- UNESCO (2010). [UNESCO Science Report 2010: The Current Status of Science around the World](#), UNESCO.
- UNESCO (2012). [World Atlas of Gender Equality in Education](#). UNESCO.
- UNHCR (2012). [UNHCR Global Trends 2011: A Year of Crises](#). UNHCR.
- United Nations (2011). [The Millennium Development Goals Report 2011](#). UN.

- WHO (2013). [World Health Statistics 2013](#). WHO.